No. 98. 1842.

VLISSINGSCHE COURANT.

Woensdag 17 Augustus.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk.

Advertentien worden geplaatst a 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Brieven franco.

INGEZONDEN STUKKEN.

pliek aan den heer P. W. te O........, Schrijver in de Goessche Courant.

MIJN HEER!

k, wij zullen ons een tweede en laatste woord oven, en laten dan aan het onpartijdige publiek lossing van ons geschil over. »

n hem, die de beoordeeling van het Adres aan ynode in de *Vliss. C.* geschreven had, was in erste artikel gezegd, dat hij zoo wat op het der godgeleerdheid had *omgedwaald*, hetwelk hem lijk onbekend was. Of UEd. nu al de *Vliss. Cour.* *algemeen* genoemd heeft, verandert de zaak . De Courant-zelve schrijft niet; dus gold de huldiging van onbekendheid aan het veld, waarop ndwaalde, — *den Schryver.*

l te doen voorkomen, of dit *andere* Schrijvers n moest, was daarna tijd verspild.

l wij het woord schoolmeesterachtig' bezigden, geenszins omdat *Uw styl* ons daartoe aanleiding Wij letten daar minder op, wanneer het geene en van kunst of smaak geldt.

l Uw stijl wat stijf en in dien zin schoolmeeschtig konde zijn, » *omdat UEd. geen publicist.* kwam ons *van u-zelven* eene zonderlinge onderng voor. Moet men dan om eenen goeden stijl llen publicist zijn? Zeide niet reeds BUFFON: *style c'est l'homme.*" En kan dus niet ieder ndelijk ontwikkeld mensch, in den normalen toe, eenen goeden stijl bezitten, hij zij dan publicist t? Of moest het alleen een schimpschot zijn op *publicist?* Eilieve, misgun dezen, zoo hij het lijk bezit, een weinigje helderen, zakelijken niet. Hij heeft dit vaak zoo hoog noodig, om te verdedigen tegen aanvallen, waaraan hij, eer hij werken en verbeteren en misbruiken helpen uitroeijen, telkens ten doel staat. Het l: *de publicist* van den arbeidzamen en het eluk beoogenden VOGELSANG, voor eenigen tijd *Vlissingsche* en *Arnhemsche Couranten* opgen, kan het aangename van den werkkring des sten eenigzins nader toelichten.

n, het schoolmeesterachtige vonden wij in het weg voor ongeschikt en onbevoegd verklaren van geleerden en geneeskundigen en gewezen comsen," – uit welke UEd. de Schrijvers der *Vlissing-Courant* meent te bestaan, — tot behandeling noemde onderwerpen, welke in de *Vlissingsche* waren voorgekomen; en dit zonder aanvoering nig bewijs van Uwe zijde. Ook de beschuldiging *pervlakkigheid* geschiedde op schoolmeesterachtoon, en zonder te zeggen, *wat* in ons werk ppervlakkigheid getuigde. Zóó alleen durft de eester spreken, die van zijne leerlingen geene aak te wachten heeft. Wie voor het beschaafd schrijft en beschuldigingen voortbrengt, moet met gronden staven, en dat is niet door UEd. eed.

. blijft beweren, dat wij ons op het veld der erdheid begeven hebben: en wij vragen eens, dit zoo; (des neen;) welk regt U dit zou ons uit de hoogte te behandelen, en ons *bewys* voor onbevoegd te verklaren? Moet eenen godgeleerden werkkring geplaatst zijn, met de godgeleerdheid te hebben kunnen uden? Zou het geene godgeleerde verwaandijn, te stellen, dat enkel *geestelyken van beroep* dit gebied mogen wagen?

wij *waren* niet op dat gebied, nog eenmaal. te durven stellen, dat geene menschelijke voorn, zoo als de formulieren zijn, als geloofsregel n Protestant kunnen gesteld worden; dat de le gesteldheid van den Staat en der gemeenten afzonderlijke scholen voor de kinderen van ondere gezindheid gedoogen, maar het nogtans ng is, dat de kerk op het geven van het gods- nevens het lagere onderwijs invloed uitoem te beweren, dat het kerkbestuur eener invloed, behoort te hebben op de opleiding eraren zoo ook op de benoeming van de ren, en op het huishoudelijk bestuur der kerk; — daartoe behoeft men waarlijk de godgeleerdheid niet bestudeerd te hebben; hoe stellig UEd. dan ook beweert, dat het veld der ten deze bestaande geschillen een deel uitmaakt van het veld der godgeleerdheid. Dat een geoefend godgeleerde over dat alles met oordeel kan medespreken, bewijst niet, dat *hy alleen* zulks kan. Waar rede en wijsbegeerte, waar kerkelijke historie en kerkelijk regt, waar kennis aan de huishoudelijke gesteldheid van den Staat en wat in het belang van denzelven kan of behoort gedaan te worden in aanmerking komen; waar van het onderwijs en de opvoeding der jeugd de rede is; — waar het de vraag geldt, welken invloed op het maatschappelijke welzijn de godsdiensttwisten en scheuringen uitoefenen; daar moeten geene geestelijken *alleen* willen medespreken, onder voorgeven, dat dit alles een gedeelte van het veld der *godgeleedheid* uitmaakt, — en alle anderen voor onbevoegd verklaren.

Dit zou eene aanmatiging zijn, waaraan zelfs geen publicist zich zou onderwerpen, en het helpt UEd. volstrekt niet, of UEd. beweert, dat deze zaken door deskundigen zullen gebragt worden tot de *cathechetische, pastorale* en *praktikale godgeleerdheid.* Op die wijze toch zou men den ganschen Staat met al zijne belangen zeer gevoegelijk tot het veld der godgeleerdheid kunnen brengen.

Wij deden de overeenstemming uitkomen tusschen onze geopenbaarde gevoelens, ten aanzien der geschillen in het Adres ontwikkeld, en de besluiten der Synode hierop gevallen, ten einde aan te toonen, dat wij met het veld, waarop wij volgens UEd. zoo wij hadden omgedwaald, en hetwelk ons tamelijk onbekend was, zulks inderdaad niet waren geweest. Heeft dit u overtuigd of toont UEd. het tegendeel aan? Geen van beiden.

Al wat wij in antwoord hierop lezen is: » *dat* bewijs is » zeer zwak ten minsten vóór ons en vele anderen. Voor » dat wij de *Vlissingsche Couranten* van 4–13 Julij » ontvingen, hadden wij het 25e blad van den *Tydgenoot* gelezen en dus ook het artikel van deszelfs » redactie van 11 Junij."

Zoo dit nu moet beteekenen, dat wij dat blad hadden nageschreven, — verzoeken wij elken onpartijdige, eene vergelijking te maken tusschen dat artikel van den *Tydgenoot* en de onze, en wij zullen dan voldoende van die verdenking gezuiverd zijn.

Eindelijk ook niet het *pogen*, — want van het bepaaldelijk stellen, dat het zoo en niet anders moest, onthielden wij ons zorgvuldig, — tot het trekken eener scheidinglinie tusschen vraagstukken, welke dadelijk het geluk en belang van elken mensch betreffen en andere welke meer tot het metaphysische van de godsdienst behooren, kan niet met grond door UEd. tot het veld der eigenlijke *godgeleerdheid* worden gebragt, omdat er ten aanzien van het aannemelijke of niet aannemelijke van eenig leerstuk niets is beoordeeld, niets is beslist.

De vraag gold eerst het geluk, het belang, den voortgang van den menschelijken geest of der ziel, die onder de geesten behoort?

Behoort dit bij uitsluiting tot de godgeleerdheid.

Lezen wij dan, wat de beroemde CHRISTIAAN WOLFF in zijne redenkundige bedenkingen over het menschelijke verstand zegt, § 13 van het voorberigt: (1)

» Dat wezen dat in ons denkt, noemen wij de ziel. » Nademaal nu de ziel onder de geesten behoort, en » benevens het verstand *ook een wil bezit, waarvan* » *vele zaken in deze wereld afhangen;* zoo moet in » de *wysgeerte* ook aangewezen worden, wat door den » wil der ziele mogelijk is, en hiertoe behoort alles « wat in 't gemeen van het *natuurlyke recht*, de » *ethica* of *zedenleere* en de *politica* of *staatkunde* enz. » geleerd wordt."

De tweede vraag was: welke leerstukken der geopenbaarde Christelijke Godsdienst den meest krachtigen en heilrijken invloed op 's menschen ziel uitoefenden; welke anderen daarentegen voor deze niet wel tot helderheid te brengen, en daardoor of tot twijfel of tot geschillen kunnen en alligt moeten voeren, zonder dat er gelijke heilzame resultaten voor de rust en het geluk der menschelijke ziel uit verkregen worden?

De beantwoording dezer vraag moest gezocht worden deels weder in de geest- of zielkunde, deels op het gebied der *kerkelyke historie*, welke de uitkomsten opgeeft, door het verkondigen en vasthouden of het verwerpen dier verschillende leerstukken verkregen?

Het gold niet de vraag, welk leerstuk is, volgens de kerkvaders en beroemdste schriftverklaarders, *waar* of *onwaar;* maar welke vruchten heeft dit of dat leerstuk opgeleverd voor het geluk van den mensch, of mag men, op grond der geest- of zielkunde en de geschiedenis aannemen, dat hetzelve verder opleveren kan en moet?

Moet men nu per se godgeleerde zijn, om zich in de geest- of zielkunde te hebben geoefend, om in de kerkelijke historie, zoowel de vroegere als de tegenwoordige, die wij onder het oog hebben, geen vreemdeling te zijn? Volstrekt niet, zouden wij denken.

Zoo neen, dan wordt door UEd. ook ten onregte beweerd, dat wij ons op het veld der eigenlijk gezegde *godgeleerdheid* begeven hebben, door te trachten, de bedoelde vraagpunten tot oplossing te brengen.

Men voege hier nu nog bij het volstrekt geene aanspraak maken, onzerzijds, op den lof van een goed, een volkomen werk te hebben geleverd; het overlaten hiervan aan meer der zake kundigen; de erkenning onzer goede bedoeling door onzen bestrijder zelven; — dan vragen wij, wat heeft ons zijnen aanval berokkend, wat is zijn doel?

Ons onze onkunde, onze onbevoegdheid te verwijten?

Hij doet dit, maar bewijst ze niet, dan met het argument, dat wij geene godgeleerden zijn. — De leer der bewuste Hoogleeraren te verdedigen? Maar die leer *zelve* was niet door ons aangevallen; alleen de wijze van openbaarmaking, in gedrukte geschriften, van stellingen, ten aanzien van sommige vraagstukken, waardoor spanning en onrust en verdeeldheid en alligt meerdere scheuring in de kerk worden te weeg gebragt; eene handelwijze, waartegen niet maar alleen de Synode op eene kiesche wijze schijnt te hebben willen waarschuwen, maar welke aan zeer vele gemoedelijke Hervormde geloofsgenooten oorzaak tot klagte, tot leedwezen en ongerustheid voor de gevolgen verschaft had.

Was het doel, te waarschuwen tegen den invloed van het *ultramontanismus?* Maar moet men dan *hem* aanvallen, die éénheid daartegen, die toenadering en verbroedering tusschen de verschillende afdeelingen der Protestantsche Kerk zoekt te bewerken? Is dan niet het *verdeel en heersch* de leus dier instelling? Is het ook niet regt onnoozel, bij de toeneming van het getal der afgescheidene gemeenten en de klagten van vele leken, welke daartoe *nog niet* behooren, zich te troosten met de gedachte, dat de afscheiding niet lang duren zal, omdat de afgescheidenen *hunne kerken slechts ligt en digt laten bouwen?* Zou hier de zwakheid hunner overtuiging, dan wel de toestand hunner middelen als de ware oorzaak te beschouwen zijn?

Wij eindigen hier deze verdediging. Het publiek moge veilig onze wederzijdsche gronden en bedoelingen beoordeelen.

(1) Vertaling van J. C. VAN STROOIJ. Amsterdam 1739.

Publicatie.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD EN GRONDGEBIED VAN VLISSINGEN;

Brengen bij deze ter kennis van de In- en Opgezetenen:

Dat eerstdaags moet worden overgegaan tot het benoemen van Kiezers ter vervulling van één derde deel, hetwelk op den 30 September aanstaande moet aftreden, ingevolge art. 21 en 22 van het Reglement op de regering dezer Stad, en naar aanleiding van art. 12 van hetzelve Reglement, en dat dienvolgens de lijst der personen welke stemgeregtigd en tot kiezers benoembaar zijn, alvorens in orde gebragt en behoorlijk aangevuld moet worden met alle zoodanige personen welke, uit hoofde hunner bezittingen buiten deze Stad gelegen, bevoegdheid hebben tot het stemregt en om tot kiezer te worden benoemd, hebben verkregen, waarop dezelve andersints, uit hoofde der geringheid van hun aandeel in de directe belastingen hier ter stede, welligt geen aanspraak zouden kunnen maken.

En worden mitsdien al diegenen welke zich in het evengemeld geval bevinden uitgenoodigd, om vóór of op den 26. dezer maand, zich ter Stedelijke Griffie aan te melden, met exhibitie der kwitancien of aanslag-biljetten wegens de directe belastingen, welke door hen in andere plaatsen worden betaald.

Brengen wijders ter kennis van de belanghebbenden:

1°. Dat men om tot Kiezer binnen deze Stad te kunnen worden benoemd, jaarlijksch in de verponding en andere beschrevene Rijks middelen, buiten het patentregt, moet betalen eene som van Zestig Gulden, en dat men om het Stemregt binnen deze Gemeente uit te oefenen, in dezelfde middelen jaarlijksch niet beneden de Negentig

Gulden betalen moet, zoo als een en ander bij de artikelen 2 en 23 van voorengemeld Reglement is vastgesteld.

2°. Dat volgens de artikelen 7, 8 en 9 van dat Reglement het kiesregt door mans voor hunne vrouwen en door meerderjarige zoons voor hunne moeders, weduwen zijnde, kan worden uitgeoefend, mits zich de moeders in het laatste geval schriftelijk aan de Regering verklaren, door welke harer zoons zij het stemregt in hare plaats willen doen uitoefenen, en dat alle aangiften en verklaringen deswege tot op den 26. dezer maand ter Stedelijke Griffie zullen worden aangenomen.

Wordende tevens aan de In- en Opgezetenen bekend gemaakt, dat van heden af de in het hoofd dezes vermelde lijsten ter Griffie voornoemd ter visie zullen liggen, ten einde een ieder desverkiezende zoude kunnen onderzoeken, of daarop eenige personen of omstandigheden zijn genommitteerd, waaromtrent alzoo rectificatie zoude moeten plaats hebben.

Zullende wijders na den 26. dezer maand aan de huizen der stemgeregtigden biljetten worden rondgebragt, waarin dezelve de bij hen in aanmerking komende personen om tot kiezer te worden benoemd, ten getale als in het biljet vermeld, verkiesbaar uit de lijst aan het biljet geannexeerd, gelieven in te vullen, terwijl deze biljetten, behoorlijk geteekend en gesloten, zullen moeten gestoken worden in de bussen die van wege dit Bestuur ter ophaling aan de huizen der Ingezetenen binnen vier dagen na de uitgifte zullen worden rondgezonden.

En opdat niemand hiervan onkundig zij, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt ter plaatse waar zulks gebruikelijk is te geschieden, mitsgaders in de Vlissingsche Courant geplaatst.

Vlissingen, den 16 Augustus 1842.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. van der Swalme.
Ter ordonnantie van Hun Ed. Achtbare,
S. van der Swalme,
Secretaris.

NIEUWSTIJDINGEN.

DUITSCHLAND.

— Men meldt uit Kamenz dd. 5 Augustus. Donderdag avond 10 ure ontstond alhier brand, welke bij de heerschende droogte zoo spoedig toenam, dat omtrent 300 huizen, in weinige uren in de asch zijn gelegd, waarbij het raadhuis, de Wendisch kerk, de R. C. Kerk, enz. Eenige menschen zijn daarbij omgekomen. Men zag eene 80jarige vrouw, door den brand omkomen, na dat zij een kind van een harer buren uit de vlam gered had.

— Uit Munchen schrijft men van den 3 Aug.: De kunst van het daguerreotyperen heeft door den heer *Isenring*, die zich nog alhier bevindt, een' onvermoedden vooruitgang gemaakt; het is namelijk hem gelukt, niet slechts de afbeeldingen zwart op de plaat te brengen, maar met *allen kleurenpraal*, zoodat zij aan de schoonste schilderwerken gelijk zijn.

— *Van den Ryn*, 8 *Aug.* De hooggaande nood en de onheilspellende toestand van de arbeidende volksklasse in Groot-Brittanie, maken het dringend noodzakelijk, om op middelen bedacht te zijn, welke een' zoodanigen nood in andere landen kunnen voorkomen. In dit opzigt komt ons niets doelmatiger voor, dan eene openbare beraadslaging van gemeenschappelijke aangelegenheden in vrije en onafhankelijke vergaderingen, die zelfstandig derzelver bestuurders kiezen. Hierdoor wordt het mogelijk, alle oorzaken, welke het evenwigt in den staat dreigen te breken, reeds in het begin van derzelver verschijning, ter kennis der natie te brengen, en dezelve door tijdige maatregelen daartegen uit den weg te ruimen, daar toch elk beschaafd volk onberekenbare hulpbronnen in deszelfs eigen boezem bezit. Uit dit gezigtpunt beschouwd, worden de mededeelingen der, door de geheele Rijnprovincie verspreide vereenigingen voor den landbouw, van een groot algemeen belang. Deze vereenigingen zijn, volgens het denkbeeld van derzelver stichter, vrij en onafhankelijk, zonder eenige opwekking daartoe van staatswege, van het volk zelve uitgegaan, en hebben eerst na een bestaan van verscheidene jaren, de opmerkzaamheid der regering tot zich getrokken en derzelver ondersteuning bekomen. Zij zijn dus bij uitstek geschikt om zulke vraagstukken, welke voor het volksbestaan van algemeen belang zijn, benevens de uitvoering van objecten, bepaaldelijk op den landbouw betrekking hebbende, in het openbaar te behandelen, en de vrije drukpers, volgens den wil des Konings eerlang te wachten, zal het beste orgaan ter verbreiding van de bekomen ondervindingen zijn. Mogten de directeuren en voorzitters uit dit oogpunt steeds in den geest des tijds vooruitgaan!

— Uit Koppenhagen schrijft men van den 1 dezer: » Eene uitvinding, even als *Daguerre*, is, na gedurende 3½ jaar onderzoek, door den advokaat en boekhandelaar *Winther*, in Christiania gemaakt. Hij laat het beeld in *camera obscura* niet op eene zilverplaat, maar op velin papier vallen. Deze uitvinding is tot het naauwkeurig kopieren van staal- of kopergravures, lithographien, platen, facsimiles enz. zeer dienstig. De beelden hebben een roodachtig bruine, violet en roodgeele kleur, weshalve zij niet doodelijk voorkomen, en de portretten geven ook de overgangskleuren van het gezigt der oorspronkelijke weder; zij worden, al naar hunne grootte, en naar zij in den zonneschijn of schaduw vervaardigd zijn in ½ tot 4 minuten vervaardigd.

ENGELAND.

LONDEN, den 10. Augustus. In de laatste week hebben meer dan 20,000 personen den Tunnel onder den Theems bezocht. De groote trap aan den kant van Middlesex, waarmede men in dit wonderwerk der 19e eeuw komt, wordt algemeen bewonderd.

— Uit Felmouth schrijft men, dat terwijl de beestentemmer *van Amburgh*, die zich aldaar met zijne diergaarde bevindt, bezig was zijnen leeuw kunsten te laten verrigten, deze hem spelende den duim heeft afgebeten.

— Er hebben ernstige onlusten te Manchester plaats gehad en indien de, door de *Times* medegedeelde berigten niet overdreven zijn, dan moeten al de manufactuur-fabrijken, op eenige na, vernield zijn geworden; de grootste gisting zonder aldaar heerschen en 50 à 60,000 werklieden zich zonder middel van bestaan bevinden.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 11. Augustus. Bij het vertrek van den Koning van Parijs naar Neuilly zijn de paarden van het rijtuig doorgegaan, doordien den regter teugel brak, doch hierbij en er geene verdere ongelukken plaats gehad. Men had de paarden spoedig tot staan. De prins *de Joinville* en de hertog *van Nemours*, die het rijtuig in eene calèche volgden, hielden stil en de prins sprong in het rijtuig van zijn' vader en omhelsde hem. De Koning was weinig of niets ontsteld.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 11. Augustus. De Minister van Financiën heeft bekend gemaakt, dat het bedrag van de, door tusschenkomst van de Nederlandsche Regering gedane inzamelingen, tot leniging van de ramp, welke de stad Hamburg heeft getroffen, ter somma van ƒ 111,918,70½, is in handen gesteld van den consul der gezegde stad te Amsterdam, den heer *S. G. Broekman*, ter overmaking aan de regering van Hamburg, zijnde het aan hem, Minister, gebleken, dat daarenboven en met hetzelfde oogmerk, bijzondere overmakingen van gelden uit onderscheidene steden hebben plaats gevonden, te zamen tot een bedrag van ƒ 70,504.97.

— Bij koninklijk besluit van 30 Julij ll., n°. 74, is nopens het contingent tot het Duitsche bondsleger, voor het hertogdom Limburg, onder anderen het volgende, in overweging genomen: 1°. dat, krachtens art. 1 van de Grondwet voor het Koningrijk der Nederlanden, het hertogdom Limburg, eene provincie van het Rijk uitmaakte, behoudens de betrekkingen van dat hertogdom met uitzondering van de vestingen Maastricht en Venlo en derzelver rayons, tot het Duitsche Verbond; 2° dat de betrekking, welke dat hertogdom tot het Duitsche Verbond heeft behouden, medebrengt het disponibel houden van een contingent tot het Duitsche bondsleger; en 3°. dat bij de statuten en bij verschillende besluiten van de Duitsche bondsvergadering voor de zamenstelling der contingenten tot het Duitsche bondsleger, beginselen zijn aangenomen, welke het vaststellen eener bijzondere formatie voor de gedeelten van ons leger, die eventueel als contingenten voor Limburg zullen optreden, noodzakelijk maken.

Bij besluit wordt bepaald: dat de contingenten der verschillende wapens voor het Duitsche bondsleger disponibel te houden, uit het 7e regiment infanterie, het 4e reg. ligte dragonders, het 1e reg. art. en het bataillon mineurs en sappeurs zullen worden getrokken; 2°. dat ten dien einde, het 2e batt. van het 7e reg. infanterie, het 4e escadron van het 4e reg. ligte dragonders, alsmede de 4e kompagnie van het 1e reg. artillerie de formatie zullen aannemen in de bij het besluit geannexeerde tabellen aangeduid.

LEIDEN, den 11. Augustus. Naar wij vernemen, heeft heden de aangekondigde proefrid op den ijzeren spoorweg tot aan het provisionele station aan de Haarlemmervaart plaats gehad; het station was bij deze gelegenheid feestelijk met groen en vlaggen versierd. In den trein, welke om half twaalf ure is aangekomen, bevond zich de Commissie tot het aanleggen van den spoorweg en andere genoodigden; eene groote menigte volks uit onze stad had zich, om den trein te zien aankomen, naar het station begeven. Maandag den 15e zou het geregelde vervoer op den tot dusver afgewerkten stoomweg plaats hebben.

— Van den Helder schrijft men van den 10 dezer: Naar men verneemt, zal met den eersten der volgende maand het onlangs uit de Oost-Indiën teruggekeerde oorlogsfregat Bellona, kommandant de kapt. luit. ter zee *W. de Vriess*, worden buiten dienst gesteld en gemelde bodem worden opgelegd, en zoude het Etat Major en de bemanning overgaan op het alhier liggende geraseerde oorlogsfregat Algiers.

— Wij hebben de dagbladen van de Kaap de Goede Hoop ontvangen tot den 23. April: Uit dezelve blijkt, dat de Kaffers op de grenzen zeer onrustig zijn en de inwoners aanvallen. In het *Grahams Town Journal* van 21. April leest men: » dat de gouverneur naar Fort-Beaufort was vertrokken, werwaarts bij onverwachts was ontboden, door den ongeredderden staat der Kaffers."

In den *Zuid-Afrikaan* van 26. April meldt men, dat de Kaffers vele paarden van de boeren hebben geroofd, en men voor verdere invallen beducht is. Voorts leest men: » Wij hebben berigten van Grahamstad, dat de Corannas, het Bechuana opperhoofd *Sekonhella*, hebben aangevallen, en dat hun gelukt is, 1500 stuks vee en 2000 schapen weg te voeren. De Corrannas worden de Arabieren van Zuid-Afrika genoemd."

Nopens de expeditie naar Port-Natal leest men:

» De *Cape Frontier Times*, van den 14. April, meldt, dat de berigten tot den 2. April, van de Umzimvoobo zijn ontvangen; dat de troepen onder kapt. *Smith* de rivier op den 1. op hunnen weg naar Natal, waren overgetrokken, en dat alles in het kamp wel was." (*Utr. C.*)

MIDDELBURG, den 15. Augustus. Uit hoofde, volgens medegedeeld berigt, de *tongblaar* en *klaauwzeer* zich meer en meer verspreidt onder de runderen, toebehoorende aan de veehouders in den omtrek dezer stad, meent men niet ondienstig de ingezetenen indachtig te maken, dat het gebruik der melk en boter afkomstig van het vee door die ziekte aangetast, voor de gezondheid als zeer nadeelig te beschouwen, en dat men door koking der aangekochte melk zich kan overtuigen in hoe verre dezelve voor het gebruik onschadelijk is.

— Ook alhier, en wel door eenen stadgenoot, den heer *H. D. Erdegaingh*, essaijeur bij het kantoor van waarborg der gouden en zilveren werken, worden thans *Daguerreotypeportretten* vervaardigd, welke met dusdanige die ons van elders te zien kwamen gerust kunnen wedijveren zoo niet worden overtroffen. De heer *Erdegaingh* heeft zich met moeite en geduld de behandeling naar goede voorbeelden eigen gemaakt; ook zijn de prijzen die door hem gevorderd worden matig, zoodat zijne bewerking in alle opzigten aanbevelingswaardig is.

GEMENGDE BERIGTEN.

De huisvrouw van H. J. Moone, te Amsterdam, is 12. dezer, om niet te kort te komen, van drielingen bevallen; het laatstgeborene was dood; voorts alles wel. — De stad Zutphen is maandag door Z. M. bezocht geworden. — De zeebaden van Scheveningen worden druk bezocht, meer nog het badhuis. — De koningin heeft den heer een juweelen ring vereerd voor 't bouwen van eene kamer op Buitenrust. — Ll. Woensdag zijn te Groningen eene groote menigte sterren gevallen, welke door verscheidene personen zijn waargenomen. — In Pruissen is eene strenge wet op het huwelijk vervaardigd. — De heer Djamsetje Djidjibhoij, voornaam baukier te Calcutta, vuuraanbidder aldaar, is door den Britschen gouverneur tot ridder verheven. — Te Bicêtre is de Beer en de Pacha door gekken gespeeld. Acteurs, choristen, figuranten, dansers, muziekanten, kijkers (eenige genoogdigden uitgezonderd), allen waren gek. — Tot den smokkelhandel tusschen Belgie en Frankrijk worden thans 80,000 honden gebruikt. — De Afgevaardigden hebben den Koning van Frankrijk verteld dat de volken eene ziel hebben, en even als de vorsten, vatbaar zijn voor droefheid. Zeer gevorderd! — De Evangelische kerkbode en de Catholijke Ned. Stemmen zijn voortdurend slaags. — Te Lugos, in Hongarije, zijn den 21 Julij ruim 500 huizen, benevens het stadhuis en de met twee torens voorziene prachtige kerk der Grieksche gemeente afgebrand. Ook zijn bij dezen brand verscheiden menschen om het leven gekomen. — Eerstdaags zal te Zutphen het licht zien, eene brochure getiteld: Het Eindje Touw, den heer Schout-bij-Nacht Lucas voor de voeten geworpen, opgenomen en uitéén gedraaid door een heiboer. — Z. Exc. de Directeur-Generaal van Marine heeft deze Residentie tot het doen eener inspectie-reis verlaten.

Nieuw uitgekomen Boeken.

De Kleine Kindervriend, een Schoolboekje voor jonge Kinderen, door M. van Heyningen Bosch, 33e druk
Hamburg zoo als het was en thans is, Mei 1842, met platten grond der Stad
Naamlijsten van meest alle voorname inwoners der stad Amsterdam, van Mei 1842 tot Mei 1843, zoo ten dienste der huizen, als tot andere gelegenheden zamengesteld
Drie dagen in de Kerker, als de misdaad en bekeering van Johann Meide, op den 5. Maart 1842, aan het Nieuwe ter dood gebragt, bijgestaan door J. H. Sonstral, Predikant bovengen. Gemeente
Doorloopende aanteekeningen op de vier Evangeliën, door den schrijver der geschiedenis van Jezus Christus onzen Heer, voor ongeleerden en jonge lieden, voor de uitgave bewerkt door Herman Felmer, predikant te Jukwerd
Salomo's Spreuken, hoofdstuk XXV--XXIX, in vertoogen, door H. F. T. Fockens (1e deel)
Gedenk aan den Heer op al uwe wegen! Leerrede over Spreuken III vs. 6, uitgesproken ter gelegenheid der groote ramp van Hamburg, en van andere bezoekingen der latere jaren, door H. Haaring, leeraar bij de Evang. Luthersche gemeente te Middelburg
De Stelsels der Godgeleerden, gedachten bij den tegenwoordigen toestand der Protestantsche Kerk, voorgedragen na de lezing van het Adres aan de Algemeene Synode der Hervormde Kerk
Adres aan de Algemeene Synode van het Nederlandsch hervormde kerkgenootschap, over het noodzakelijke eener op Gods woord gegronde reformatie, als het eenige middel, waardoor eene ware vereeniging van alle opregte gereformeerden, zoo afgescheidene als niet gescheidene Christenen, kan tot stand gebragt worden, door de leeraren der christelijke afgescheidene gemeenten te Ommen en in den Ham, provincie Overijssel

CORRESPONDENTIE.

De brief van H. is te laat ontvangen om aan het verzoek te kunnen voldoen.

— De klagten van Y. komen ons te personeel voor, om in ons blad te worden opgenomen.

— Eenige ongefrankeerde brieven, waaronder een met het postmerk Brussel, zijn dezer dagen door ons geweigerd.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 16 Augustus. Sedert den 13. dezer zijn ter reede gekomen:

Voor Antwerpen bestemd:

De Onderneming, J. van der Perre, Londen, suiker; G. Coutain, Isabelle, P. Drufresne, beide Duinkerken; Janneke, F. B Janssen, Bergen, stokvisch; Barbara, H. Riga, lijnzaad; Aurora, H. F. Muller, St Petersburg; Rozalie, C. Agrell, Memel houtwaren; Leopold, I. J. Rotterdam, suiker.

Voor Gend bestemd:

Harmonie, M. H. Schiebe, Memel, hout.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van daar naar zee gezeild:

Le Constant, F. de Corte, schors, Dublin; l'Auguste, save, stukgoed, Havre de Grace, The Thomas, J. stukgoed, Leith; Henriette, R. Reinertsen, Noorwegen; rik, H. Voss, Oostzee, de Vrouw Caroline, G. F. Du zee, Herman wedel, L. B. Holst, Avontuur, Victor Walter, Memel, alle ballast; Isabelle, C. Douwes, vorno.

Van Gend gezeild:

Margaretha, H. Scholtens, suiker, Hamburg; Batchelor ter, hooy, Algiers; Nicoline, L. Kaufmann, ballast; Fritheoff, M. Hansen, ballast, Villa-Nova.

Den 15 dezer is alhier ter reede gekomen Zr. Ms. Prins Willem Frederik Hendrik, kommandant luitt. Huys, van de Koppenhame voor deze stad, met

MIDDELBURG, den 15. Augustus. Gisteren is naar het barkschip Pauline, kapitein J. J. Brouwer, Batavia.

Te Vlissingen, bij A. W. VAN BIRR